

МІЖРЕГІОНАЛЬНА
АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ

МАУП

НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА
дисципліни
“МУНІЦИПАЛЬНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ”
(для магістрів)

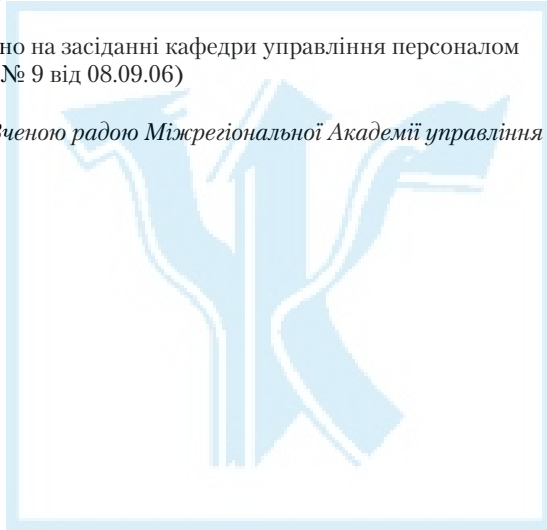
МАУП

Київ 2007

Підготовлено професором кафедри управління персоналом
Г. А. Дмитренком

Затверджено на засіданні кафедри управління персоналом
(протокол № 9 від 08.09.06)

Схвалено Вченою радою Міжрегіональної Академії управління персоналом

МАУП

Дмитренко Г. А. Навчальна програма дисципліни “Муниципальный менеджмент” (для магістрів). — К.: МАУП, 2007. — 19 с.

Навчальна програма містить пояснювальну записку, тематичний план, зміст дисципліни “Муниципальный менеджмент”, питання для самоконтролю, варіанти контрольних завдань, а також список літератури.

© Міжрегіональна Академія
управління персоналом (МАУП),
2007

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Мета навчальної дисципліни “Муніципальний менеджмент” — сформувати у студентів систему уявлень про сутність і форми муніципального управління та місцевого самоврядування, його роль у сучасному суспільстві.

Після вивчення курсу студенти повинні:

знати:

- категорії муніципального управління, місцевого самоврядування;
- теоретичні основи місцевого самоврядування і муніципального управління, їх завдання та цілі;

уміти:

- використовувати сучасні методологічні підходи до формування регіональної політики та політики органів місцевого самоврядування;
- розробляти на підставі визначення юридичних властивостей пропозиції щодо удосконалення чинної нормативно-правової бази з муніципального управління та розвитку системи місцевого самоврядування;
- формулювати практичні рекомендації органам державної влади і місцевого самоврядування;
- визначати оптимальні шляхи розвитку регіонів та населених пунктів;
- аналізувати процеси становлення місцевого самоврядування та його елементів, шляхи та методи удосконалення структури органів місцевого самоврядування, політико-правові проблеми управління регіонами і населеними пунктами та приймати відповідні управлінські рішення;
- розробляти пропозиції (проекти) до програм соціально-економічного розвитку міста, населеного пункту за результатами аналізу державної політики та соціально-економічного стану регіону на основі методології конструювання моделей, виходячи із ресурсного забезпечення та механізмів впровадження управлінських рішень;
- організовувати заходи, що сприяють розвитку підприємництва, господарських зв'язків з партнерами на підставі вивчення та оцінки економічної ситуації, світового досвіду господарювання

на принципах світової та європейської інтеграції, використовуючи методи статистичного та кореляційно-регресивного аналізу;

- визначати ефективність діючих форм і методів управління за результатами аналізу програм розвитку територій, вітчизняного і зарубіжного досвіду їх реалізації в контексті європейської інтеграції, використовуючи методи порівняльного та інституційного аналізу;
- визначати показники соціально-економічного розвитку об'єкта управління, території на ближчу і віддалену перспективу на основі існуючого стану справ за умови наявних ресурсів в межах чинного правового поля шляхом порівняння ресурсів та потреб;
- розробляти проекти нормативно-правових актів, спрямованих на підтримку малого і середнього підприємництва, забезпечення функціонування різних господарчих структур, що побудовані на різних формах власності, на засадах конституційно-правової регламентації законодавчого і нормотворчого процесів;
- адмініструвати (координувати) регіональні, місцеві проекти і програми, використовуючи методи розробки і прийняття рішень;
- застосовувати принципи організації системи, форми та методи регіонального управління і місцевого самоврядування, функції та повноваження органів і посадових осіб місцевої виконавчої влади та місцевого самоврядування на практиці.

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН
дисципліни
“МУНІЦИПАЛЬНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ”

№ пор.	Назва змістового модуля і теми
1	2
	Змістовий модуль I. Муніципальний менеджмент та зовнішні фактори
1	Соціальна інфраструктура як об'єкт муніципального управління
2	Поняття та зміст управління містом
3	Муніципальна реформа в Україні

1	2
4	Комунальна власність як матеріальна основа місцевого самоврядування
5	Ресурсний потенціал регіону, міста, населеного пункту
6	Теоретичні основи міського та регіонального планування
7	Екологічна політика
8	Земельна політика
9	Архітектурно-містобудівна діяльність
	Змістовий модуль II. Економічний механізм муніципального управління
10	Фінанси місцевих органів влади
11	Місцеві податки та збори
12	Фінансово-кредитні ресурси місцевого самоврядування
13	Принципи регулювання земельних відносин
14	Нормативно-правове забезпечення функціонування і розвитку соціальної інфраструктури міст і сіл
15	Розвиток соціально-духовної та соціальної інфраструктури населених пунктів
16	Екстремальні ситуації: прогнозування та ліквідація їх наслідків
17	Прогнозування і ліквідація наслідків природних катастроф
18	Муніципальна соціальна політика – важливий механізм реалізації кадрового потенціалу місцевого самоврядування
Разом годин: 54	

ЗМІСТ
дисципліни
“МУНІЦИПАЛЬНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ”

Змістовий модуль I. Муніципальний менеджмент та зовнішні фактори

Тема 1. Соціальна інфраструктура як об’єкт муніципального управління

Зміст поняття “муніципальний менеджмент” та його основні функції. Роль і місце муніципального менеджменту в розвитку міста, населеного пункту, життєзабезпеченні населення.

Література [2; 8; 14; 17; 20; 23; 31; 32; 45]

Тема 2. Поняття та зміст управління містом

Організаційні засади міського управління, їх структура та взаємозв'язок. Основні функції та напрями діяльності. Зарубіжний досвід.

Література [3; 4; 14; 18; 23; 29; 31; 32; 39; 45]

Тема 3. Муніципальна реформа в Україні

Завдання, цілі та перспективи проведення муніципальної реформи в Україні. Удосконалення організаційної структури управління містом. Хартія українських міст. Загальні уявлення комунального (муніципального) управління. Механізм та методи управління містом у сучасних умовах. Моделі управління містами в Україні.

Література [2; 4; 7; 8; 14–16; 31; 34; 39; 40]

Тема 4. Комунальна власність як матеріальна основа місцевого самоврядування

Власність як економічна основа здійснення влади на місцях. Поняття комунальної власності. Суб'єкти права комунальної власності. Форми та методи управління комунальною власністю. Повноваження органів місцевого самоврядування у сфері управління комунальною власністю.

Література [3; 6; 9; 11; 14; 15; 26; 31; 32; 45; 47]

Тема 5. Ресурсний потенціал регіону, міста, населеного пункту

Природно-ресурсний потенціал. Демографічні процеси в регіоні. Зайнятість і ринки праці. Соціальна сфера, політика соціального захисту населення.

Література [2; 8; 11; 14; 32; 40; 45]

Тема 6. Теоретичні основи міського та регіонального планування

Види документів, що регулюють розвиток населених пунктів. Система планування розвитком міста. Генеральні плани. Зонінг. Плани земельно-господарського устрою. Комплексні та галузеві схеми розвитку. Система кадастрів.

Література [14; 20; 23; 27; 29–32; 36; 40]

Тема 7. Екологічна політика

Поняття, зміст та мета управління в галузі охорони навколишнього природного середовища. Законодавче регулювання діяльності міських органів влади у сфері управління охороною навколишнього природного середовища.

Література [14; 21; 27; 29; 32; 36; 46]

Тема 8. Земельна політика

Правове середовище регулювання земельних відносин. Право володіння, користування та розпорядження землею. Економічні засади регулювання земельних відносин.

Література [7; 10; 11; 14–16; 23; 31; 34; 45]

Тема 9. Архітектурно-містобудівна діяльність

Актуальні питання планування комплексного розвитку територій. Поняття, зміст та основи стратегічного планування, використання та забудови територій. Основні напрями містобудівної діяльності. Органи, які здійснюють державне регулювання у сфері містобудування. Дотримання державних стандартів, норм і правил у сфері містобудування.

Література [6; 10; 11; 18; 29; 31; 34; 45; 47]

Змістовий модуль II. Економічний механізм муніципального управління

Тема 10. Фінанси місцевих органів влади

Бюджети місцевих органів влади (місцеві бюджети): формування, джерела, прийоми побудови, основні показники та їх взаємозв'язок. Аналіз статей бюджету та механізм контролю за їх виконанням.

Література [4; 10; 14; 22; 29; 31; 32; 34; 38]

Тема 11. Місцеві податки та збори

Повноваження міських органів влади та управління у сфері бюджету та фінансів. Класифікація місцевих податків та зборів. Строки надходжень та обсяги податків та зборів. Особливості місцевих податків та зборів.

Література [4; 7; 10; 14; 22; 29; 31; 32; 34; 38]

Тема 12. Фінансово-кредитні ресурси місцевого самоврядування

Проблеми формування дохідної частини місцевого бюджету. Складові дохідної частини місцевого бюджету, співвідношення між ними. Методи аналізу та контролю за фінансово-кредитними ресурсами органами місцевого самоврядування.

Література [14; 22; 29; 31; 32]

Тема 13. Принципи регулювання земельних відносин

Інформаційне забезпечення управління земельними ресурсами. Класифікація земельних ресурсів. Законодавча база регулювання земельних відносин, контроль за виконанням нормативно-правової бази.

Література [2; 8; 14; 19; 20; 23; 31; 38; 45]

Тема 14. Нормативно-правове забезпечення функціонування і розвитку соціальної інфраструктури міст і сіл

Основні нормативно-правові документи, що забезпечують нормальне функціонування і розвиток соціальної інфраструктури адміністративних одиниць. Особливості та специфіка розвитку та використання інфраструктури у великих і малих адміністративних одиницях. Вивчення досвіду зарубіжних країн та можливості його запровадження на теренах України.

Література [12; 18; 24; 27; 29; 33; 35; 37; 43]

Тема 15. Розвиток соціально-духовної та соціальної інфраструктури населених пунктів

Сутність та особливість розвитку соціальної духовності в умовах формування ринкової системи господарювання. Можливості вдосконалення соціальної інфраструктури населених пунктів України відповідно до міжнародних стандартів.

Література [7; 10; 14; 19; 21; 23; 33; 38; 44; 47]

Тема 16. Екстремальні ситуації: прогнозування та ліквідація їх наслідків

Об'єктивні обставини виникнення екстремальних (надзвичайних) ситуацій. Заходи ліквідації екстремальних (надзвичайних) ситуацій. Механізм прогнозування екстремальних (надзвичайних) ситуацій.

Література [22; 28; 30; 37; 41; 43–45]

Тема 17. Прогнозування і ліквідація наслідків природних катастроф

Технологічний прогрес і техногенні катастрофи, їх класифікація і різновиди. Підходи щодо ліквідації природних катастроф. Нормативно-правові документи, що регламентують діяльність органів місцевого самоврядування стосовно ліквідації наслідків природних катастроф.

Література [9; 16; 19; 22; 23; 34; 36; 45; 47]

Тема 18. Муніципальна соціальна політика – важливий механізм реалізації кадрового потенціалу місцевого самоврядування

Муніципальна соціальна політика: сутність, зміст та функції. Показники соціальної політики. Шляхи підвищення ефективності муніципальної соціальної політики та її вплив на відтворення кадрового потенціалу місцевого самоврядування.

Література [9; 17; 29; 30; 33; 34; 38; 46–48]

Наприкінці вивчення курсу “Муніципальний менеджмент” бажано провести ділові ігри на тему:

1. Ділова гра “Ринок, стратегія, конкуренція, партнерство (соціальні наслідки)”.
2. Ділова гра “Стратегія розвитку муніципальних осередків: від хаосу до порядку”.

Сучасні проблеми соціально-економічного розвитку територій та шляхи їх розв’язання.

ПИТАННЯ ДЛЯ САМОКОНТРОЛЮ

1. Конституція України про роль державних і недержавних структур в Україні.
2. Конституція України та закони України про особливості місцевого самоврядування.
3. Основні закони та нормативні акти України, які регулюють діяльність місцевих органів державної влади і органів місцевого самоврядування.
4. Шляхи вдосконалення стилю роботи муніципальних органів.
5. Загальні проблеми муніципального розвитку в Україні і можливі шляхи їх вирішення.

6. Фінансово-економічні основи місцевого самоврядування.
7. Структура та юридичне регулювання фінансових ресурсів органів місцевого самоврядування.
8. Вибір пріоритетних напрямів соціально-економічного розвитку регіону.
9. Пріоритети у взаємозв'язках між соціальною сферою, ринком та економікою. Шляхи подолання недосконалості їх зв'язку.
10. Структурна перебудова соціальної сфери в умовах регіону.
11. Основні напрями фінансування соціальної сфери через її реструктуризацію і реформування в районі.
12. Регламент роботи державної адміністрації: основні принципи побудови і зміст.
13. Організація виконання рішень муніципальних органів.
14. Конституція України про пріоритетність прав і інтересів людини в суспільстві.
15. Удосконалення взаємодії муніципальних органів з громадськими організаціями і установами.
16. Порядок підготовки і проведення прийому громадян в установах державної влади і самоврядування.
17. Діловодство в міських державних адміністраціях.
18. Порядок реєстрації актів громадянського стану.
19. Реалізація податкової політики в містах, населених пунктах.
20. Шляхи вирішення проблем комунально-побутового обслуговування населення.
21. Робота органів муніципального управління з відродження і розвитку культури, традицій українського народу, інших національних груп.
22. Проблеми організації діяльності закладів народної освіти, медицини.
23. Організація інформування населення про важливі заходи держави, регіону.
24. Питання етики в управлінні.
25. Україна — правова держава: проблеми становлення.
26. Проблеми становлення громадянського суспільства в Україні.
27. Основні напрями розвитку політичної ситуації в Україні.
28. Основні умови і особливості політичного розвитку України на сучасному етапі.
29. Концепції переходу традиційних суспільств до більш раціональних соціальних систем.

30. Основні вимоги до проведення політичної кампанії.
31. Місцеве самоврядування в політичній системі України.
32. Проблеми вдосконалення місцевого самоврядування в Україні.
33. Значення та основні напрями організаційно-кадрової роботи органів місцевого самоврядування.
34. Бюрократія і бюрократизм: взаємозв'язок, суперечності, проблеми.
35. Бюрократія, бюрократизм і корупція.
36. Формування правової демократичної держави — необхідна умова подолання бюрократизму в державній службі.
37. Структурна перебудова соціальної сфери в умовах міста, населеного пункту.
38. Основні напрями фінансування соціальної сфери через її реструктуризацію і реформування в місті, населеному пункті.
39. Удосконалення інформаційної підтримки управлінських рішень в органах місцевої влади регіонального рівня.
40. Повноваження органів місцевого самоврядування у сфері становлення та розвитку підприємництва.
41. Комунальна власність та повноваження місцевих рад щодо управління нею.
42. Питання формування і виконання місцевих бюджетів.
43. Робота місцевих рад у справі поліпшення медичного обслуговування населення.
44. Культура спілкування та її значення в роботі органів місцевого самоврядування.
45. Культура українського мовлення. Заходи місцевих рад щодо утвердження державності української мови.
46. Повноваження районної ради у сфері управління комунальною власністю.
47. Повноваження органів місцевого самоврядування у сфері регулювання земельних відносин.
48. Повноваження органів місцевого самоврядування у сфері соціального захисту населення.
49. Повноваження органів місцевого самоврядування щодо забезпечення конституційних прав і свобод громадян.
50. Основні функції та повноваження місцевих органів влади у вирішенні екологічних проблем регіону.
51. Закон України “Про місцеве самоврядування в Україні”, практика та проблеми реалізації.

52. Місцеве самоврядування в системі народовладдя в Україні. Система державного управління.
53. Закон України “Про місцеве самоврядування в Україні” про повноваження обласних (міських) рад у галузі соціально-економічного та культурного розвитку, планування і обліку.
54. Необхідність та сутність державного регулювання ринкової економіки.
55. Політика соціального захисту громадян України.
56. Підходи до оцінювання наслідків природних катастроф.
57. Основні нормативно-правові документи, що забезпечують нормальне функціонування і розвиток соціальної інфраструктури адміністративних одиниць.
58. Особливості та специфіка розвитку та використання інфраструктури у великих і малих адміністративних одиницях.
59. Вивчення досвіду зарубіжних країн та можливості його впровадження на теренах України.
60. Сутність та особливості розвитку соціальної духовності в умовах формування ринкової системи господарювання.
61. Можливості вдосконалення соціальної інфраструктури населених пунктів України відповідно до міжнародних стандартів.
62. Об’єктивні обставини виникнення екстремальних (надзвичайних) ситуацій. Заходи ліквідації екстремальних (надзвичайних) ситуацій.
63. Механізм прогнозування екстремальних (надзвичайних) ситуацій.
64. Технологічний прогрес і техногенні катастрофи, їх класифікація і різновиди.
65. Підходи щодо ліквідації природних катастроф.
66. Нормативно-правові документи, що регламентують діяльність органів місцевого самоврядування стосовно ліквідації наслідків природних катастроф.
67. Поняття, зміст та мета управління в галузі охорони навколишнього природного середовища.
68. Законодавче регулювання діяльності міських органів влади у сфері управління охороною навколишнього природного середовища.
69. Правове середовище регулювання земельних відносин.
70. Право володіння, користування та розпорядження землею.
71. Економічні основи регулювання земельних відносин.

72. Завдання, цілі та перспективи проведення муніципальної реформи в Україні.
73. Удосконалення організаційної структури управління містом.
74. Хартія українських міст.
75. Загальні уявлення комунального (муніципального) управління.
76. Механізм та методи управління містом в сучасних умовах.
77. Моделі управління містами в Україні.
78. Муніципальна соціальна політика: сутність, зміст та функції.
79. Показники соціальної політики.
80. Шляхи підвищення ефективності муніципальної соціальної політики та її вплив на відтворення кадрового потенціалу місцевого самоврядування.
81. Власність як економічна основа здійснення влади на місцях.
82. Поняття комунальної власності.
83. Суб'єкти права комунальної власності.
84. Форми та методи управління комунальною власністю.
85. Повноваження органів місцевого самоврядування у сфері управління комунальною власністю.
86. Соціальна сфера, політика соціального захисту населення.

ВАРІАНТИ КОНТРОЛЬНИХ РОБІТ

Варіант 1

1. Розкрийте актуальність питання планування комплексного розвитку території.
2. Обґрунтуйте стратегію розвитку муніципальної системи міста, населеного пункту.
3. Бюджети місцевих органів влади (місцеві бюджети): формування, джерела, прийоми побудови, основні показники та їх взаємозв'язок.

Варіант 2

1. Розкрийте особливості управління соціальною інфраструктурою населеного пункту в умовах ринкових відносин.
2. Обґрунтуйте стратегію розвитку муніципальної системи міста, населеного пункту.
3. Аналіз статей бюджету та механізм контролю за їх виконанням.

Варіант 3

1. Розкрийте сутність функцій та обов'язків органів державної влади та органів місцевого самоврядування в галузі управління об'єктами соціального призначення.
2. Обґрунтуйте стратегію розвитку муніципальної системи Вашого міста або району.
3. Повноваження міських органів влади та управління у сфері бюджету та фінансів.

Варіант 4

1. Шляхи залучення до участі в розвитку соціальної інфраструктури недержавних організацій і населення.
2. Обґрунтуйте стратегію розвитку муніципальної системи Вашого міста або району.
3. Класифікація місцевих податків і зборів.

Варіант 5

1. Як оцінюється соціально-економічний рівень надання комунальних послуг, обґрунтування стратегій розвитку муніципальної системи міста, населеного пункту.
2. Обґрунтуйте стратегію розвитку муніципальної системи Вашого міста або району.
3. Строки надходжень та обсяги податків та зборів.

Варіант 6

1. Розкрийте механізм реформування житлово-комунального господарства окремого населеного пункту.
2. Обґрунтуйте стратегію розвитку муніципальної системи Вашого міста або району.
3. Особливості місцевих податків та зборів.

Варіант 7

1. У чому полягає процес забезпечення реалізації соціальних гарантій, поліпшення фінансового стану підприємств галузі та покращення надання комунальних послуг.
2. Обґрунтуйте стратегію розвитку муніципальної системи Вашого міста або району.
3. Проблеми формування дохідної частини місцевого бюджету.

Варіант 8

1. У чому полягає специфіка міського та регіонального планування.
2. Обґрунтуйте стратегію розвитку муніципальної системи Вашого міста або району.
3. Складові дохідної частини місцевого бюджету, співвідношення між ними.

Варіант 9

1. Охарактеризуйте фінансово-кредитні ресурси місцевого самоврядування.
2. Обґрунтуйте стратегію розвитку муніципальної системи Вашого міста або району.
3. Методи аналізу та контролю за фінансово-кредитними ресурсами органами місцевого самоврядування.

Варіант 10

1. Основні принципи та підходи до регулювання земельних відносин на сучасному етапі.
2. Обґрунтуйте стратегію розвитку муніципальної системи Вашого міста або району.
3. Основні нормативно-правові документи, що забезпечують нормальне функціонування і розвиток соціальної інфраструктури адміністративних одиниць.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

Нормативні акти

1. *Конституція* України. — К.: ЮРІНКОМ, 1996. — 43 с.
2. *Закон* України “Про місцеве самоврядування в Україні // Відомості Верховної Ради України. — 1997. — № 24. — Ст. 170.
3. *Закон* України “Про передачу об’єктів права державної та комунальної власності” // Офіц. вісн. України. — 1998. — № 13. — Ст. 479.
4. *Закон* України “Про державне прогнозування та розробку програм економічного і соціального розвитку України” // *Голос України*. — 2000. — 5 трав.
5. *Указ* Президента України “Про основні напрями соціальної політики на період до 2004 року” // *Уряд. кур’єр*. — 2000. — 31 трав.

6. *Концепція* державної житлової політики від 30 червня 1996 р. №254к/95/ВР.
7. *Концепція* державної регіональної політики. — К., 2001.
8. *Концепція* сталого розвитку населених пунктів: Схвалена Постановою Верховної Ради України від 24 грудня 1999 року № 1359.
9. *Програма* реформування і розвитку житлово-комунального господарства на 2002–2005 роки та на період до 2010 року: Схвалена постановою Кабінету Міністрів України від 14 лютого 2002 р. № 139.
10. *Державний* класифікатор соціальних стандартів і нормативів. — К.: Соцінформ, 2002. — 36 с.
11. *Закон* України “Про державні соціальні стандарти та державні соціальні гарантії” // Відомості Верховної Ради України. — 2000. — № 48. — Ст. 409.
12. *Закон* України “Про колективні договори і угоди” // Відомості Верховної Ради України. — 1993. — № 36.
13. *Закон* України “Про закупівлю товарів, робіт і послуг за державні кошти”.

Основна

14. *Біленчук П. Д., Кравченко В. В., Підмогильний М. В.* Місцеве самоврядування в Україні: Навч. посіб. — К.: Атіка, 2000.
15. *Кравченко В. В., Пітцик М. В.* Конституційні засади місцевого самоврядування в Україні (основи муніципального права): Навч. посіб. — К.: Арарат-Центр, 2001. — 176 с.
16. *Муниципальне* право України. Підручник / За ред. докторів юридичних наук, професорів: В. Ф. Погорілка, О. Ф. Фріцко. — К.: Юрінком Інтер, 2001. — 352 с.
17. *Орлатий М. К., Лебединський Ю. П., Ігнатенко О. С. та ін.* Державне регулювання розвитку соціальної інфраструктури населених пунктів України: Навч. посіб. — К.: Вид-во УАДУ, 2002. — 112 с.
18. *Розвиток* партнерства між місцевою владою та недержавним сектором у сфері надання громадських послуг: Монографія. — К.: Вид-во УАДУ, 2003. — 184 с.
19. *Соціальне* партнерство на ринку праці України: Навч. посіб. / Ю. Н. Маршавін, С. В. Бакуменко, В. М. Данюк та ін. — К.: Вид-во УАДУ, 1998.
20. *Ягодка А. Г.* Соціальна інфраструктура і політика: Навч. посіб. — К.: КНЕУ, 2000. — 212 с.

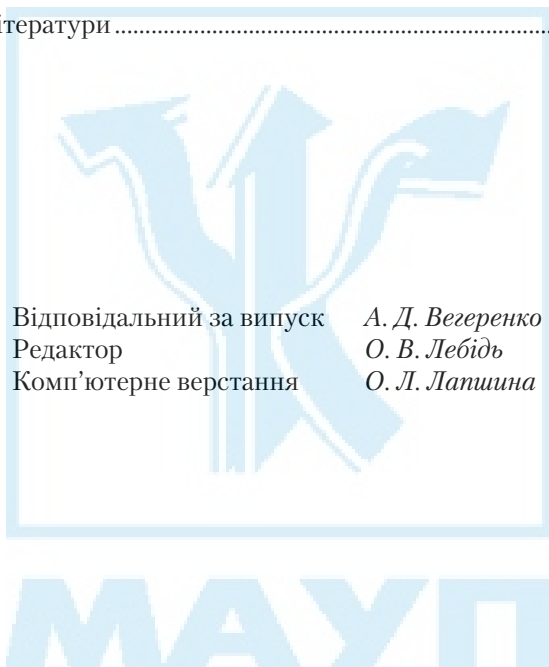
Додаткова

21. *Палеха Ю. І., Кудін В. О.* Культура управління та підприємства. — К.: МАУП, 1998. — 94 с.
22. *Смирнов Э. А.* Основы теории организаций: Учеб. пособие для вузов. — М.: Аудит, 1998. — 374 с.
23. *Алексеев Ю. П., Гапоненко А. П., Алисов А. Н.* Муниципальный и региональный менеджмент. — М., 1995
24. *В основании пирамиды: как работают местные органы самоуправления в США, Великобритании, Франции // Нар. депутат.* — 1990. — С. 112–118.
25. *Волков А. М.* Швеция: социально-экономическая модель. — М.: Мысль, 1991.
26. *Воронин А. Г., Лалин В. А., Широков А. Н.* Основы управления муниципальным хозяйством. — М., 1997.
27. *Гавская О. Б.* Современная цивилизация и социальное управление (организационный аспект): Монография. — К.: МАУП, 1997. — 118 с.
28. *Гавський Б. А.* Основи науки управління: Навч. посіб. — К.: МАУП, 1998.
29. *Дені Руссо, Жорж Возей.* Благоустрій міста. — К.: Основи, 1995. — 107 с.
30. *Евдокимов В. Б., Старцев Я. Ю.* Органы местного управления в США и Западной Европе. — Екатеринбург; Челябинск, 1999.
31. *Економіка міст: Україна та світовий досвід: Навч. посіб. / В. М. Вакуленко, Ю. Ф. Дегтяренко, О. І. Драпиковський та ін.* — К.: Основи, 1997. — 243 с.
32. *Занадворнов В. С., Занадворнова А. В.* Экономика города: Учеб. пособие. — М., 1998. — 272 с.
33. *Игнатенко А. С.* Управление качеством таксомоторных пассажирских перевозок. — М.: Транспорт, 1988. — 127 с.
34. *Коломійчук В. С.* Соціально-економічний розвиток адміністративного регіону: теорія, методологія, практика. — Тернопіль: ТОВ “Терно-Граф”, 1998. — 318 с.
35. *Колтаков В. М.* Методы управления: Учеб. пособие. — К.: МАУП, 1997. — 160 с.
36. *Кутафин О. Е., Фадеев В. И.* Муниципальное право Российской Федерации. — М.: Юрист, 1997.

37. *Местное самоуправление. Основы системного подхода* / Под ред. А. Е. Когута, В. А. Гневко. — СПб., 1997.
38. *Муниципальный менеджмент* / Под ред. Т. Г. Морозовой. — М., 1997.
39. *Мяжков В. И.* Крупный город: автоматизация, управление, развитие. — М.: Экономика, 1990. — 182 с.
40. *Остром В.* Смысл американского федерализма. Что такое самоуправляющееся общество? — М.: Арена, 1993.
41. *Палеха Ю. И.* Организация современной деловой коммуникации: Учеб.-метод. пособие. — К.: МАУП, 1996. — 164 с.
42. *Палеха Ю. И.* Документаційне забезпечення управління: Підручник. — К.: МАУП, 1997. — 344 с.
43. Партнерство во имя здоровых городов // Наше здоровье. — 1999. — Т. 7. — № 2. — С. 3–52.
44. *Салій І.* Українські міста: питання власності і муніципального управління: Навч. посіб. — К., 2001. — 416 с.
45. *Сіленко А.* Моделі соціального партнерства у сучасному світі // Нова політика. — 2000. — № 2. — С. 25–30.
46. *Скуратівський В., Жуков В.* Соціальне партнерство в системі соціально-трудових відносин: сутність, історія розвитку // Вісн. УАДУ. — 2000. — № 2. — С. 233–245.
47. *Стратегія економічного і соціального розвитку України (2004–2015 роки “Шляхом Європейської інтеграції”* / Авт. кол.: А. С. Гальчинський, В. М. Геєць та ін.; Нац. Ін-т стратег. дослідж., Ін-т екон. прогнозування НАН України, М-во економіки з питань європ. інтегр. України. — К.: ІВЦ Держкомстатут України, 2004. — 416 с.
48. *Муниципальная кадровая политика: Учеб. пособие для вузов* / А. Г. Гладышев, В. Н. Иванов, Е. С. Савченко и др.; Под общ. ред. В. Н. Иванова, В. И. Патрушева; Академия наук социальных технологий и местного самоуправления. — 2-е изд. — М.: Муниципальный мир, 2003. — 256 с. — (Энциклопедия управленческих знаний. Муниципальная наука.)

ЗМІСТ

Пояснювальна записка.....	3
Тематичний план дисципліни “Муниципальный менеджмент”	4
Зміст дисципліни “Муниципальный менеджмент”	5
Питання для самоконтролю	9
Варіанти контрольних робіт.....	13
Список літератури	15

Зам. № ВКЦ-2913

Міжрегіональна Академія управління персоналом (МАУП)
03039 Київ-39, вул. Фрометівська, 2, МАУП